

PASTIERSKY LIST

Konferencie biskupov Slovenska

III. národný pochod za život

Drahí bratia a sestry,

v tomto roku uplynie 40 rokov od historického momentu, keď svätá Matka Tereza z Kalkaty prevzala – dňa 10. decembra 1979 – Nobelovu cenu za mier. Matka Tereza vtedy poukázala na najhlbšiu podstatu pravého mieru – na vzájomnú obetavú lásku a úctu medzi ľuďmi, akú nám ukázal Ježiš, keď za nás obetoval život (porov. Jn 15, 13). Matka Tereza hovorila o opustených rodičoch, ktorých zraňuje nezáujem ich vlastných detí. Vyzdvihla ochotu deliť sa aj s tým, čoho niet nazvyš. Pripomenula utrpenie vyhladovaných rodín. Poukázala na nemožnosť milovať Boha a nemilovať blížneho, ktorý trpí hladom po láske.

Matka Tereza sa viackrát vrátila k téme detí – trpiacich, hladujúcich, odvrhnutých či zanedbaných. Najdôležitejšou myšlienkou jej príhovoru je však tá, keď svetový mier postavila do priamej súvislosti s vojnou proti nenarodeným deťom. Povedala: „Dnes mier najviac ničí potrat, pretože to je frontálna vojna, priame zabitie, vražda spáchaná samotnou matkou... Ak matka môže zabiť vlastné dieťa, čo mne zabráni zabiť teba a tebe zabiť mňa? Nič.“ Tieto slová sa dotýkajú aj nás na Slovensku: od roku 1957, keď bol u nás legalizovaný umelý potrat, prišlo v dôsledku umelých potratov o život takmer jeden a pol milióna detí.

Z uvedených slov vyplýva, že Matka Tereza vidí priamu súvislosť medzi násilím voči najmenším spomedzi nás a ktorýmkoľvek iným násilím páchaným na človeku v priebehu jeho života. Korupcia, rasizmus, zneužívanie, násilie, fyzická likvidácia za názor či pravdu, nevymožiteľnosť práva, experimenty na deťoch, arogancia v rozhovoroch či diskusiách – to všetko sú rôzne prejavy tej istej neúcty voči ľudskej osobe, voči jej posvätnosti a nedotknuteľnosti. Úctu k ľudskej osobe však možno najlepšie pochopiť a prijať len vtedy, keď za pôvodcu všetkého a každého uznáme Boha – Stvoriteľa. On stvoril svet a stále ho tvorí podľa svojho nemenného zákona lásky. Bez Boha sa všetko rozpadá do neprehľadného chaosu vzťahov. Spomeňme si na slávnu vetu z románu Fiodora Michajloviča Dostojevského *Bratia Karamazovci*: „Ak niet Boha, všetko je dovolené!“

My kresťania vyznávame, že Boh existuje. V tisícoch katolíckych kostolov na celom svete znie *Krédo* Cirkvi začínajúce slovami „Verím v jedného Boha“. V Boha Stvoriteľa. Hlava Katolíckej cirkvi, Svätý Otec František, neúnavne pripomína, ako hlboko je táto viera prepojená s úctou k tým najslabším z nás. Koncom mája tohto roku Svätý Otec účastníkom konferencie *Áno životu* potvrdil učenie Cirkvi v tomto bode: „Ľudský život je posvätný a nedotknuteľný. Od používania prenatalnej diagnózy – na selektívne účely – je potrebné dôrazne odrádzať, pretože je vyjadrením nehumánnej eugenickej mentality oberajúcej rodiny o možnosť prijať, objasniť a milovať svoje najslabšie deti.“ Pri tej istej príležitosti Svätý Otec označil likvidáciu počatého dieťaťa za najhoršiu formu korupcie, pričom potrat nazval „nájomnou vraždou“.

Najhoršia forma korupcie je zaplatiť likvidáciu ľudskej osoby – dať peniaze človeku, aby zabil iného človeka. Ak niet Boha, všetko je dovolené: aj siahnuť na bezbranného a nedovoliť mu narodiť sa. „Stačia dve

vety, dve otázky, aby sme to dobre pochopili“ – povedal pápež a pokračoval: „Je dovolené vyhasiť ľudský život na vyriešenie nejakého problému? Druhá otázka: či je dovolené najatť vraha na vyriešenie problému... Nie je to

dovolené. Nikdy, nikdy neslobodno vyhasiť ľudský život ani najat' vraha, aby sa vyriešil určitý problém. Potrat nikdy nie je odpoveďou, ktorú ženy a rodiny hľadajú.“

O tom, ako bytostne je človek a jeho vzťahy závislý od Boha, hovoria aj čítania tejto nedele. „Vráťte sa synovia človeka“, volá Boh prostredníctvom autora žalmu. V žalme prosí Boha „aby sme našli múdrosť srdca“. Aby sám Boh „upevňoval dielo našich rúk“ (Ž 90, 3.12.17).

Diela našich rúk sú ako dom na piesku, ak sa do nich púšťame bez tej „múdrosti srdca“ napojenej na Boha – Boha jedinečného a živého; Boha prítomného a účinného. Pán Ježiš to ilustruje obrazom staviteľa či bojovníka, ktorý sa zastaví, aby si svoj projekt najprv premyslel a prepočítal (porov. Lk 14, 25 – 33). A keď zistí, aký je pomer síl, požiada o „podmienky mieru“. Základnou Božou „podmienkou mieru“ je zastavenie akéhokoľvek násillia na človeku. Zopakujme si to ešte raz: úcta k najmenšiemu a najbezbrannejšiemu človeku v sebe zahŕňa úctu ku každému človeku v každom veku. Obrana najmenších z nás je zároveň aj obranou každého človeka bez výnimky.

Preto ďakujeme všetkým, ktorí pomáhajú matkám v núdzi; ktorí realizujú programy na podporu manželstiev a rodín. Všetkým, ktorí formujú svedomie spoločnosti na hodnotu dôstojnosti každého ľudského života. Tiež pozývame každého z vás – angažovať sa v hnutí za život podľa svojich možností, a to zvlášť v prípadoch záchrany detí, ktoré sú už počaté.

„Za najmenších z nás“ – tak znie heslo tohoročného Národného pochodu za život. Veď nenarodené deti sú najmenšími v tom najhlbšom význame slova – sú fyzicky najmenší, sú tiež najbezbrannejší, najnevinnejší, úplne závislí od druhých. Kto iný má chrániť najslabších, ak nie my kresťania? Preto vás srdečne pozývame na Pochod za život, ktorý sa uskutoční v nedeľu 22. septembra opäť v Bratislave – o pol tretej popoludní **na Námestí slobody**. Iste sa pamätáte na jedinečnú atmosféru pochodov za život v Košiciach v roku 2013 a v Bratislave v roku 2015, na tie chceme nadviazať. Chceme vykročiť v Božej prítomnosti s múdrosťou srdca, s rozvahou a neúnavnosťou staviteľa novej civilizácie lásky, s dôverou bojovníka za Božiu vec pre dobro každého človeka. Vytvoríme solidárne spoločenstvo ľudí dobrej vôle, pripravených vydať svedectvo o zmysle ľudského života.

Vykročme teda do ulíc Bratislavy – ako ľudia vďační za život – svoj i tých druhých. Poďme spolu – ako ľudia dotknutí Ježišom, ktorého svetlo je ponukou pre všetkých, vrátane ľudí znechutených, unavených, vzdialených.

Dovidenia na Národnom pochode za život v Bratislave!

Všetkým vám žehnajú biskupi Slovenska.

(List treba prečítať v nedeľu 8. septembra 2019, pri svätých omšiach namiesto homílie.)